МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

ЗАРУБІЖНІ СИСТЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

ПРОГРАМА
дисципліни спеціалізації

підготовки магістрів

(рівень вищої освіти)

галузь знань 01 «Освіта»

(шифр і назва напряму)

спеціальності 014.11 «Середня освіта» (фізична культура)

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація: Фізична культура

Навчальна програма з дисципліни «Зарубіжні системи фізичного виховання» для студентів IV курсу спеціалізації «Фізична культура» з галузі знань 01 «Освіта», спеціальності 014.11 «Середня освіта» (фізична культура).

II сем. (денна форма навчання)

Розробник:
Сороколіт Наталія Стефанівна, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри теорії і методики фізичної культури, Заслужений учитель України

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики фізичної культури

Протокол від «30» серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури

_____ (Боднар І.Р.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету педагогічної освіти

Протокол від «____»_____20___ року № ___

Голова _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету післядипломної та заочної освіти

Протокол від «____»_____20___ року № ___

Голова _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

©_Сороколіт Н.С., 2018 рік
©_ЛДУФК, 2018 рік

І. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма навчальної дисципліни «Зарубіжні системи фізичного виховання» укладена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі знань 01 «Освіта», спеціальності 014.11 – «Середня освіта» (фізична культура).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є особливості функціонування систем освіти та систем фізичного виховання в зарубіжних країнах.

Міждисциплінарні зв'язки: «Педагогіка», «Психологія», «Інноваційні педагогічні технології у фізичному вихованні», «Теорія та методика фізичного виховання» та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістовних модулів:

1. Особливості фізичного виховання в США та Англії
2. Фізичне виховання в Польщі
3. Фізичне виховання в шкільній освіті Італії та Франції.

І. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Приєднання України до Болонського процесу, прагнення нашої держави інтегруватися в низку європейських та світових структур ставить перед вітчизняною системою освіти низку додаткових вимог, щодо підготовки висококваліфікованих фахівців, в тому числі з фізичної культури та спорту. Однією з цілей Болонського процесу є уніфікація навчальних програм та стандартів освіти. При підготовці спеціалістів з фізичної культури та спорту, вирішення цієї проблеми є не можливим без аналізу теоретичної та практичної складових організації фізичного виховання в провідних світових державах.

Мета навчальної дисципліни: оволодіння студентами інформацією про науково-методичні, програмно-нормативні, правові та організаційні основи зарубіжних систем фізичного виховання.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Ознайомити з історичними особливостями формування систем фізичного виховання в зарубіжних країнах.
2. Засвоїти теоретичні знання про основи фізичного виховання дітей шкільного віку в зарубіжних країнах.
3. Засвоїти теоретичні знання про основи фізичного виховання студентської молоді в зарубіжних країнах.
4. Засвоїти теоретичні знання про основи фізичного виховання дорослого населення в зарубіжних країнах.

5. Вивчити світовий досвід організації та проведення різних форм фізичного виховання.

6. Вивчити особливості програмно-нормативного забезпечення процесу фізичного виховання за кордоном.

7. Ознайомити з методикою тестування рівня фізичної підготовленості в зарубіжних країнах.

8. Вивчити специфіку діяльності фізкультурно-спортивних організацій за кордоном.

9. Вивчити досвід фізкультурно-оздоровчої роботи з людьми з особливими потребами в зарубіжних країнах.

1.2. У результаті вивчення навчальної дисципліни "Зарубіжні системи фізичного виховання " студенти повинні **знати:**

- історичні особливості формування систем фізичного виховання в зарубіжних країнах;
- місце та значення фізичного виховання в системі загальної освіти зарубіжних країн;
- методологічні та теоретичні основи педагогічного процесу фізичного виховання в зарубіжних країнах;
- законодавчі та програмно-нормативні засади зарубіжних систем фізичного виховання;
- підходи до організації та проведення різних форм фізичного виховання у зарубіжних країнах;
- особливості діяльності закордонних організацій пов’язаних з фізичною культурою.
-

Студенти повинні **вміти**:

1. творчо використовувати отримані знання при вирішенні педагогічних, навчально-виховних, науково-методичних завдань з врахуванням світового досвіду організації процесу фізичного виховання;

2. аналізувати, узагальнювати і розповсюджувати передовий досвід, систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію;

3. здійснювати науково-дослідну та методичну роботу, орієнтуватись в спеціальній науково-педагогічній літературі.

Винесені у програмі навчальні теми для самостійного опрацювання передбачають:

- виконання письмових робіт: написання рефератів; наукових доповідей і повідомлень, розгорнутих чи коротких анотацій, статей;
- порівняльні аналізи систем освіти та систем фізичного виховання України та США, Англії, Польщі, Італії та Франції;
- аналіз уроку з фізичного виховання США, Англії, Польщі.

Навчальний матеріал, що винесений для самостійного опрацювання студентів, включається в контроль разом із питаннями, які розглядалися під час проведення семінарських занять.

Навчальні досягнення студентів оцінюються за відповідними критеріями і нормами.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення навчальної дисципліни, становить 3 кредити ECTS (90 год.), із них: 10 год. – лекцій, 20 год. – семінарських занять, 60 год. – самостійна робота (для денної форми навчання).

Формою контролю знань студентів є ***іспит***.

ІІ. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Особливості систем освіти та систем фізичного виховання в США та Англії

Тема 1. *Фізичне виховання в системі середньої освіти США. Програмно-нормативне та організаційне забезпечення фізичного виховання в США.*

Особливості системи середньої освіти у Сполучених Штатах Америки.

Організація навчального процесу в середніх школах Сполучених Штатах Америки.

Програмно-нормативне забезпечення фізичного виховання в США. Етапи формування навчальних програм

Тенденцій розвитку фізичної культури у середніх школах США. Пріоритетні види рухової активності в середніх школах Сполучених Штатів Америки.

Організації відповідальні за фізичне виховання в США. Діяльність Американського онкологічного товариства, Американської асоціації діабету, Американської асоціації серця.

Історичні передумови впровадження тестування рівня фізичної підготовленості в середні школи США. Особливості тестування рівня фізичної підготовленості, Президентський тест «Виклик президента».

Тема 2. *Фізичне виховання в системі середньої освіти Англії. Особливості фізичного виховання в Англії.*

Особливості середньої освіти в Англії. Структура освіти Великобританії: початкова школа, молодша середня та старша середня школа. Класифікація державних та недержавних шкіл Англії.

Фізичне виховання в системі середньої освіті Англії. Іспит з фізкультурної освіти, його особливості. Модульна навчальна програма з фізичної культури.

Спорт як складова шкільного фізичного виховання в Англії. Фізкультурно-спортивні організації Великобританії. Діяльність асоціації з фізичної культури, асоціації спорту та рекреації, траст юнацького спорту, Відділу у справах культури, ЗМІ та спорту, асоціації «Спортивна Англія».

Змістовий модуль 2. Фізичне виховання в системі освіти Польщі.

Тема. 1. *Особливості системи освіти та системи фізичного виховання Польщі.*

Загальні особливості системи освіти в Польщі. Структура шкільної освіти в Польщі. Пріоритетні види спорту для занять фізичною культурою.

Особливості шкільного фізичного виховання.

Форми занять фізичним вихованням в закладах освіти Польщі. Урочні та альтернативні форми фізичного виховання.

Тема 2. *Програмно-нормативне та організаційне забезпечення фізичного виховання в Польщі.*

Аналіз змісту шкільних програм з фізичного виховання. Мета та завдання фізичного виховання в навчальних програмах шкіл Польщі. Оцінювання досягнень учнів на уроках фізичного виховання. Бальне та формувальне оцінювання навчальних досягнень. Спортивний щоденник учня.

Особливості тестів фізичної підготовленості в загальноосвітніх школах Польщі. Тестування рівня фізичної підготовленості школярів в Польщі. Тест Хромінського, тест Зухори, тест Купера, особливості оцінювання навчальних досягнень учнів

Змістовий модуль 3. Фізичне виховання в шкільній освіті Італії та Франції

Тема 1. *Особливості фізичного виховання в шкільній освіті Італії.*

Структура освіти в школах Італії. Особливості навчання на кожному етапі. Шкільна освіта в Італії. Особливості навчання в початкових та в середніх класах. Особливості фізичного виховання в італійських школах. Оцінювання навчальних досягнень учнів італійських шкіл. Портфоліо навчальних досягнень з фізичної культури.

Тема 2. *Аналіз розвитку та встановлення сучасної системи фізичної культури в Франції.*

Структура системи освіти у Франції та особливості навчання. Розвиток системи фізичної культури у Франції. Етапи формування фізичного виховання в Франції. Особливості шкільного фізичного виховання у школах Франції.

ІІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бессарабова О. Н. Образовательные стандарты средней школы США: состояние и тенденции развития : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Ольга

Николаевна Бессарабова ; Волгоград. гос. пед. ун-т. – Волгоград, 2006. – 223 с.

2. Виндюк О. В. История развития школьных программ по физическому воспитанию в США / О. В. Віндюк // Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки : зб. наук. пр. – Київ ; Запоріжжя, 2001. – Вип. 21. – С. 292–295.
3. Мандюк А. Зарубіжні системи фізичного виховання : курс лекцій / Андрій Мандюк, Наталія Сороколіт. − Львів : ЛДУФК, 2018.− 64 с.
4. Сороколит Н. Особенности физического воспитания в общеобразовательных школах Украины и Польши / Наталия Сороколит // Kultura fizică: probleme ştunţifice ale învăţămîntului şi sportului : materialele conferinţei ştiintifice internaţionale a doctoranzilor. – Chişinău, 2012. – S. 285–290.
5. Турчик І. Х. Фізичне виховання і спорт у шкільній освіті Англії : дис. … канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02 / Турчик Ірина Хосенівна ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Львів, 2005. – 207 с.
6. Шиян О. Здорова школа: рухова активність : навч. посіб. / Олена Шиян, Наталія Сороколіт, Ірина Турчик. – Львів : [Кольорове небо], 2013. – 83 с.

Допоміжна:

7. Віндюк О. В. Організаційно-методичні основи фізичного виховання дітей 5–7 років у спортивно-оздоровчих установах США : дис. … канд. з фіз. виховання і спорту : 24.00.02 / Вінюк О. В. ; Гуманітарний ун-т "Запорізький ін-т держ. та муніципального управління". – Запоріжжя, 2003. – 218 с.
8. Волкова С. С. Физическая культура – составляющая ЗОЖ в США и Украине / Волкова С. С., Виндюк О.В. // Валеологія: сучасний стан, напрямки та перспективи розвитку : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 4–6 квітня 2003 р., м. Харків. – Харків, 2003. – Т. 1. – С. 102–108.

9. Вяземский Е. Е. Современная система образования в Великобритании / Вяземский Е. Е. // Проблемы современного образования. – 2010. – № 6. – С. 68–84.
10. Гринченко И. Б. Физическое воспитание в странах Европы: образовательный аспект / Гринченко И. Б. // Физическое воспитание и спорт в высших учебных заведениях : сб. ст. XI Междунар. науч. конф., 23–24 апреля 2015 г. – Харьков, 2015. – Ч. 2. – С. 123–134.
11. Данилевич М. Подготовка будущих фитнес-тренеров в учреждениях высшего образования Украины / Мирослава Данилевич, Ирина Свистельник, Ирина Грибовская // Problemele acmeologice în domeniul culturii fizice: materialele conf. stiinţifice internaţionale. – Chişinău : USEFS, 2019. – Ed. 5. – P. 56–59.
12. Жданова О. Фізичне виховання в школах країн Європи / Жданова О., Чеховська Л., Фляк А. // Молода спортивна наука України : зб. наук пр. з галузі фіз. виховання, спорту та здоров'я людини. – Львів, 2015. – Вип. 19, т. 2. – С. 311–319.
13. Животовская И. Г. Три десятилетия реформ образования в Европе: особенности модернизации образовательной системы / И. Г. Животовская // Актуальные проблемы Европы. – 2013. – № 2. – С. 13–49.
14. Жубер К. Система физического воспитания школьников Франции [Электронный ресурс] / Клод Жубер. – Режим доступа: http://phys.kspu.karelia.ru/file.php/id/f4480/name/Clauderus.doc (дата просмотра: 25.03.2012).
15. Колупаєва А. А. Досвід реалізації інклюзивної освіти в країнах особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітні навчальні заклади : монографія / А. А. Колупаєва. – Київ : Педагогічна думка, 2007. – 458 с.
16. Кіндзера А. Фізична активність польських і українських школярів / А. Кіндзера, І. Боднар, Я. Херберт // Фізична культура, спорт та здоров'я

нації : зб. наук. пр. Вінницьк. держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2016. – № 1. – С.75–79.

17. Корф Д. В. Правовые основы финансирования образования в США : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.14 / Корф Д. В. ; Московский гос. ун-т. – Москва, 2009. – 148 с.
18. Латишевська К. Сучасний стан та особливості рухової активності учнів віком 13–15 років (на прикладі школярів міст України та Польщі) / Катерина Латишевська, Алла Соловей // День студентської науки : зб. матеріалів щоріч. студент. наук. конф. – Львів, 2017. – С. 43–45.
19. Максимчук Б. Досвід організації фізичного виховання молодших школярів в Україні та країнах близького і далекого зарубіжжя / Б. Максимчук // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2008. – Вип. 12, т. 2. – С. 131–136.
20. Мандюк А. Особливості рухової активності школярів у США / Андрій Мандюк // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини. – Львів, 2015. – Вип. 19, т. 2.– С. 167–172.
21. Національна доктрина розвитку фізичної культури і спорту : Указ Президента України № 1148 від 28.09.2004 р.
22. Некотєнєв Д. Ставлення українських та японських підлітків до уроку фізичної культури / Дмитро Некотєнєв, Ірина Турчик, Олена Шиян // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2007. – Вип. 11, т. 5. – С. 249 – 255.
23. Осадча Т. Ю. Професійна підготовка викладачів фізичного виховання в університетах США : дис. … канд. пед. наук : 13.00.04 / Осадча Тетяна Юріївна. – Луганськ, 2005. – 227 с.
24. Освіта у Франції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/vnz/reports/pedagog/14803/ (дата звернення: 21.11.2016).
25. California physical fitness test. – The Cooper Institute, Dallas, Texas, 2007. – 6 p.

26. Савина А. К. Образование в Европейском Союзе / А. К. Савина // Проблемы современного образования. – 2014. – № 2. – С. 53–64.
27. Соколов А. С. Роль и участие местных органов власти Германии и Франции в развитии физического воспитания спорта / А. С. Соколов // Теория и практика физической культуры. – 1999. – № 4. – С. 45–49.
28. Турчик І. Урок фізичної культури у системі початкової шкільної освіти Польщі / Ірина Турчик, Оксана Вацеба, Світлана Бірюк // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2009. – Вип. 13, т. 2.– С. 187–191.
29. Турчик І. Освітня політика Англії з фізичного виховання (національний курикулум) / Ірина Турчик, Олена Шиян. – Львів : РВВ Львів. обл. ін-ту післядипл. пед. освіти, 2008. – 104 с.
30. Турчик І. К. Застосування модульної системи на уроках фізичного виховання (на прикладі навчальної програми середніх шкіл Англії) : метод. реком. / І. К. Турчик. – Львів : Плеяда, 2005. – 66 с.
31. Турчик І. Урок фізичної культури у системі початкової шкільної освіти Польщі / Ірина Турчик, Оксана Вацеба, Світлана Бірюк // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2009. – Вип. 13, т. 2. – С. 187–191.
32. Ференц Ю. Рухова активність як складова вільного часу учнів різних країн / Юрій Ференц, Алла Соловей // День студентської науки : зб. тез доп. за результатами наук. конф. студентів ЛДУФК. – Львів, 2016. – С. 44–45.
33. Эйд Л. Физическое воспитание и спортивная подготовка в Италии / Эйд Л., Ловеччио Н., Бузэтти М. // Материалы Междунар. конгр. учителей физ. культуры и специалистов, пропагандирующих здоровый образ жизни. – Республика Карелия, 2010.
34. Ярова О. Б. Фізкультурна освіта і спорт у початковій школі Євросоюзу: сучасний стан і тенденції розвитку / О. Б. Ярова // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2014. – № 4. – С. 401–412.

35. CDC. School Health Policies and Programs Study (SHPPS) // Journal of School Health. 2007. – Vol. 27(8).
36. Cook M. French culture since 1945 / Cook M. // Sport in France. – 1993. – P. 170–173
37. Education Trends in Our Nation's Schools [Electronic resource]. – Access mode: www.aahperd.org/naspe/about/announcements/upload/PE-Trends-Report.pdf.
38. Eid L. Le competenze nelle scienze motorie e sportive. Verso una literacy motoria europea / Eid L. – Milan, Franco Angeli, 2007. – 144 p.
39. Eid L. Physical and Sport Education in Italy / Luca Eid, Nicola Lovecchio, Marco Bussetti // Journal of Physical Education and Health. – 2012. – Vol. 1 (2). – P. 37–43.
40. Hantrais L. Leisure and the family in contemporary France/ Hantrais L. // leisure Studies 1. Polytechnic of North London. – London, 1982. – P. 16.
41. Hardman K. The Situation of Physical Education in Schools: A European Perspective / Hardman Ken // Human Movement. – 2008. – № 1. – P. 5–18.
42. Hardman K. An up-date on the status of physical education in schools worldwide: technical report for the World Health Organization / Hardman K. – Geneva, Switzerland : World Health Organization, 2003. – 14 p.
43. Holt R. Sport and society in modern France / Holt R. – Macmillian : Basingtoke, 1981. – 201 p.
44. Looze R. Physical education in EU schools [Electronic resource] / Looze R. – Access mode: http://www. europeactive.eu/content/physical-education-eu-schools.
45. Ministerstwo Edukacji Narodowej. Departament Programów nauczania i Podręczników. Informacja o wynikach monitorowania wdrażania podstawy programowej wychowania rzedszkolnego i kształcenia ogólnego w roku szkolnym. – Warsawa, 2010.
46. Missouri Physical Fitness Assessment Manual. Missouri Department of Elementary and Secondary Education. D. Kent King, Commissioner of Education. – October, 2000. – 22 p.

47. Naul R. Concepts of Physical Education in Europe [Electronic resource] / Naul R. // Physical Education: Deconstruction and Reconstruction. – Access mode: https://www.researchgate.net/publication/260096002_Concepts_of_ Physical_Education_in_Europe.
48. Physical Education and Study of Sport / [Davis B., Bull R., Roskoe J. Roskoe D.]. – London : Harcourt Health Sciences, 2002. – 640 p.
49. Physical Education and Sport at School in Europe: Eurydice Report. – Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2013. – 76 p.
50. Wróblewski P. Realizacja podstawy programowej z wychowania fizycznego [Elektronowy zasób] / Piotr Wróblewski. – Reżim dostępu: http://www.bc.ore.edu.pl/Content/660/realizacja+podstawy+programowej+z+wychowania+fizycznego.pdf
51. Popowczak M. Lekcje WF we włoskich liceach / Marek Popowczak // Pismo Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. – Wroclaw, 2007. – № 114.
52. Smith P. The French experience / Smith P. // Bulletin of Physical Education. – 1998. – Vol. 34(3). – P. 212–217.
53. Wybrane aspekty szkolnej edukacji zdrowotnej na przykładzie stylu życia młodzieży polsko-ukraińskiej : skrypt dla wykładowców, nauczycieli i studentów = Вибрані аспекти шкільної освіти з основ здоров'я на прикладі стилю життя польської та української молоді / Emilian Zadarko [i in.]. – Lwów, 2014. – 152 s.

IV. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ІНТЕРНЕТ

1. Moving Into The Future: National Standards for Physical Education [Електронний ресурс] // Режим доступу до дж.: http://www.aahperd.org/naspe/standards/nationalStandards/
2. Presidential Physical Fitness Award Qualifying Standards [Електронний ресурс] // Режим доступу до дж.: http://www.emid6067.net/tspace_docs/89760431_7671816.pdf .
3. US Department of Health and Human Services. 2008 Physical Activity Guidelines for Americans. Washington, DC: US Dept of Health and Human Services; 2008.

4. The American Education System. [Електронний ресурс] // Режим доступу до дж.: http://www.internationalstudentguidetotheusa.com/articles/american_education_system.php
5. Physical Education Program [Електронний ресурс] // Режим доступу до дж.: http://www.pecentral.org/websites/peprogramsites.html.
6. Physical Education Trends in Our Nation's Schools [Електронний ресурс] // Режим доступу до дж.: www.aahperd.org/naspe/about/announcements/upload/PE-Trends-Report.pdf.
7. Systemy edukacji w Europie –Stan obecny, Czerwiec, 2011, http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/national_summary_sheets/047_PL_PL.pdf

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять в усній та письмовій формах.

1. Усне опитування.

2. Перевірка завдань для самостійної роботи.

3. Оцінювання результатів контрольних завдань для перевірки знань студентів та модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль – іспит (II семестр – денна форма)